

ת"פ (חיפה) 31347-03-23 - מדינת ישראל נ' רוחי מוברשם

ת"פ (חיפה) 31347-03-23 - מדינת ישראל נ' רוחי מוברשם ע"שלום חיפה

ת"פ (חיפה) 31347-03-23

מדינת ישראל

נגד

רוחי מוברשם ע"י

ב"כ עו"ד אליאן עמל

בית משפט השלום בחיפה

[01.04.2025]

כבוד השופטת, סגנית הנשיאה טל תדמור-זמיר

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של גרימת חבלה ברשלנות, לפי סעיף 341 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

כתב האישום

1. כתב האישום מלמד כי במועדים הרלבנטיים לאישום התגורר מר חוסין ג'מעה (להלן: "חוסין") בבית פרטי בן שתי קומות בג'דידה מכר (להלן: "הבית") ועובר לחודש נובמבר 2011 הוא החל בהליך קבלת היתר בניה לבניית חדר מדרגות חיצוני ותוספת קומה על גג הבית. עוד עולה מכתב האישום כי עוד בטרם התקבל ההיתר, התקשר חוסין עם הנאשם, שהציג את עצמו כקבלן בנייה, על אף שאינו רשום כקבלן בפנקס הקבלנים, העסיקו כקבלן המבצע של עבודות הבנייה והנחה אותו להתחיל בביצוע העבודות. הנאשם החל בעבודות מבלי שעמד בדרישות הוראות הבטיחות בעבודה, ללא היתר ומבלי שמינה מנהל עבודה, לא המציא הודעה על תחילת הבניה למפקח האזורי ולא התקין גידור למניעת נפילה מגובה.

כתב האישום ממשיך ומלמד כי במהלך ביצוע עבודות הבנייה העסיק הנאשם פועל בניין בשם אסקר מחמוד - תושב האזור שלא החזיק באישור שהייה בארץ (להלן: "המתלונן"), מבלי שהעביר לו הדרכת בטיחות בדבר הסיכונים במקום העבודה, מבלי שצייד אותו בצויד הנדרש לעבודה מגובה ומבלי שהדריך אותו לעבודה בגובה.

ביום 11.1.22 סמוך לשעה 10:45 עלה המתלונן אל גג הבית וביצע עבודות טפסנות. המתלונן עבד על גג הבית שהיה ללא גידור, ללא מעקות או אמצעי אחיזה ומבלי שהיו ברשותו אמצעי בטיחות לעבודה בגובה. במסגרת העבודה על הגג, המתלונן עמד על סף גג הבית, בסמוך למדרגות, החליק ונפל לקרקע מגובה של 9 מטרים (להלן: "התאונה"). כתוצאה מהתאונה נגרמו למתלונן חבלות ראש, שברים מרובים בפנים והוא פונה לבית החולים כשהוא מורדם ומונשם, שם אושפז עד ליום 20.1.22, ונזקק לניתוח.

תסקיר המבחן

2. התסקיר מיום 3.9.24 מלמד כי הנאשם בן 44, נשוי ואב לארבעה ילדים בני 20-8, סיים לימודיו לאחר 11 שנות לימוד, כדי לסייע בפרנסת המשפחה ולאורך השנים עבד בעבודות שונות, במפעלים ובבנייה, צבר חובות כבדים והוטלו עליו עיקולים רבים. התסקיר מלמד כי כיום הנאשם אינו עובד, מחמת חששו שיעקלו לו את המשכורת וכי אשתו ובנו הבכור מסייעים בפרנסת הבית.

בהתייחס לביצוע העבירה, הנאשם נטל אחריות מילולית על התנהגותו, אולם נטה להשליך את האחריות לתאונה על המתלונן. לדבריו, לקח על עצמו לבצע תוספת בנייה עבור שכנו, למרות שלא היו לו הכשרה או אישורים מתאימים, כיוון שרצה להתקדם מבחינה תעסוקתית ולהיות עצמאי, והמתלונן פנה אליו וביקש עבודה, תוך שגרם לו להאמין שהוא תושב האזור. הנאשם ביטא כעס כלפי המתלונן, שלתפיסתו רימה אותו, והתקשה להביע אמפטיה כלפיו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם, שהתפתח בתחושת מחסור, מתקשה בהתנהלות כלכלית תקינה ועסוק בסיפוק הצרכים המידיים שלו ושל בני משפחתו. עוד עלה רושם כי אף בעת ביצוע העבירה הנאשם היה ממוקד בהשגת המטרה, מבלי להפעיל שיקול דעת ומבלי שנתן דעתו להשלכות מעשיו.

על רקע האמור, בהעדר נטילת אחריות מלאה על המעשים, ולאחר ששירות המבחן עמד על גורמי הסיכון והסיכוי באישיותו של הנאשם, הוא העריך שלא ניתן לשלול סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד ולא בא בהמלצה טיפולית בעניינו.

תמצית טיעוני הצדדים והראיות לעונש

3. ב"כ המאשימה הפנה בטיעונו הכתובים לעובדות כתב האישום וטען כי במעשיו הנאשם פגע בערכים המוגנים שענינם שמירה על שלמות הגוף, על כבודו ועל ביטחונו האישי של המתלונן. עוד הפנה לפסיקה, כדי ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת וטען כי במקרה דנן מדובר ברשלנות ברף גבוה ולכן מתחם העונש ההולם נע בין חודש מאסר ובין מספר חודשי מאסר, שיכול שירוצו בעבודות שירות. ב"כ המאשימה הפנה לתסקיר, שלא בא בהמלצה שיקומית בעניינו של הנאשם וביקש, בשים לב להודאתו, להשית עליו מאסר בפועל ברף האמצעי-תחתון של המתחם שהציע, לצד מאסר על תנאי וקנס.

בטיעונו בעל פה ב"כ המאשימה הגיש תמונות (ת/1), כדי להמחיש את הפגיעה במתלונן, ציין שלא הצליח למצוא פסיקה שנסיבותיה הולמות את נסיבות התיק דנן ולכן הפנה לפסיקה שדנה בנסיבות קלות יותר, וחזר על עתירתו העונשית.

4. ב"כ הנאשם טענה כי עסקינן בעבירת עוון, ברף רשלנות שאינו גבוה, כי מקרים דומים הסתיימו בהסדר מותנה ולכן המתחם מתחיל במאסר על תנאי, לצד פיצוי מדוד. עוד הדגישה את הודאת הנאשם, את חלוף הזמן, את נטילת האחריות, את העובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי, הפנתה לנסיבותיו האישיות, כמפורט בתסקיר וטענה כי האירוע מושא כתב האישום מדיר שינה מעיני הנאשם, שנקלע למצב כלכלי קשה. ב"כ הנאשם הפנתה לפסיקה, כדי ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת וביקשה להטיל על הנאשם עונש צופה פני עתיד, לצד פיצוי.

5. הנאשם אמר שהוא מבין שטעה, שהוא מצר על האירוע ומבקש לשוב לנהל חיים נורמטיביים ולחזור למעגל העבודה.

מתחם העונש ההולם

6. מעשיו של הנאשם פגעו בערכים המוגנים שעניינם שמירה על תנאי עבודה בטוחים, כדי להגן על שלמות גופם ועל בריאותם של העובדים (רע"פ 2205/18 פלוני נ' מדינת ישראל (28.3.18)). לצד האמור, יש לזכור כי העונש הקבוע בצד עבירה של חבלה ברשלנות הוא 12 חודשי מאסר.

7. אשר למדיניות הענישה הנוהגת - עיון בפסיקה מלמד כי מנעד הענישה בעבירות של חבלה ברשלנות נע בין עונש צופה פני עתיד ובין מספר חודשי מאסר בודדים, בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה, מידת הרשלנות ותוצאותיה. אביא להלן מספר דוגמאות, שניתן להקיש מהן לענייננו, בשינויים המחוייבים.

בע"פ (מחוזי מרכז) 56020-10-21 הרט נ' מדינת ישראל (12.6.22), שאליו הפנתה הסנגורית, דובר בחברה שהחליטה להחליף גג אסבסט, מבלי לתכנן את העבודה ומבלי שנערך פיקוח ראוי. במהלך העבודות עלה אחד הפועלים באמצעות פיגום נייד מאולתר ולא בטיחותי על גג המחסן, נפל מגובה של כ-6 מטרים אל רצפת הבטון של הקומה השנייה במחסן, איבד את הכרתו ונגרמו לו חבלת ראש קשה, שברים מרובים בפנים, בשורשי כפות הידיים, בכתף ימין, באגן, בחוליות עמוד השדרה, קרעים בקרקפת ודמם, שבר בארובת העין, אובדן עין ימין וחוסר ראייה בעין השנייה. המתלונן אושפז כחודשיים, ובהמשך הועבר ל"בית לוינסטיין" להליכי שיקום לתקופה של כחצי שנה כשהוא מתנייד באמצעות כיסא גלגלים, זקוק לעזרה, נעזר בכדורי הרגעה ובעל דרגות נכות בשיעור 100%. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין מאסר על תנאי ובין 7 חודשי מאסר בעבודות שירות, לצד פיצוי לקורבן וקנס והטיל על כל אחד מהנאשמים מאסר על תנאי ופיצוי. הנאשמים ערערו על עצם הרשעתם בעוד שהמאשימה ערערה על קולת העונש, ברם בית המשפט המחוזי דחה את שני הערעורים ואשרר את המתחם שנקבע על ידי בית המשפט קמא.

בת"פ (רחובות) 14081-03-22 מדינת ישראל נ' מרדכי אלבז (14.1.24), שאליו הפנתה המאשימה, דובר בנאשם שעבד כקבלן וביצע עבודות בנייה ושיפוץ בבית פרטי בן שתי קומות, שהיה בבעלות הנאשמת. במסגרת עבודתו בנה הנאשם מרפסת בקומה השנייה והתקין מעקה זמני במרפסת בניגוד לתקן. הנאשם ידע את הנאשמת בדבר הסיכון וביקש ממנה להזהיר את השהים בבית שלא להיכנס למרפסת, ברם לא נקט באמצעים נוספים, כנדרש ממנו בנסיבות העניין. הנאשמת הזמינה שירותי ניקיון, לא התריעה בפניהם אודות איסור הכניסה למרפסת ואחד העובדים נפל מטה מגובה של כ-3 מטרים, נחת ארצה על מרצפות קרמיקה ואושפז למשך 6 ימים כשהוא סובל מחבלת ראש, חבלה בבית החזה, שברים בצלעות ובחוליה מותנית. בית המשפט קבע מתחם שנע בין מאסר על תנאי ובין מספר חודשי מאסר והטיל על כל אחד מהנאשמים מאסר על תנאי, של"צ ופיצוי למתלונן.

בת"פ (כ"ס) 25945-01-20 מדינת ישראל נ' שתיו (5.1.22), שאליו הפנו באי כוח שני הצדדים, דובר בנאשם, עובד שכיר במפעל כנהג מלגזה, שנסע קדימה על אף ששדה הראיה שלו חסום, ופגע במתלונן, שנפל ארצה כשחלק גופו התחתון נפגע תחת המלגזה. כתוצאה מהתאונה נגרמו למתלונן שבר בקרסול והוא נותח ואושפז למשך 12 ימים. בית משפט דחה את עתירת הנאשם להימנע מהרשעה, קבע מתחם שנע בין מאסר על תנאי ובין מספר חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שרות והטיל על הנאשם מאסר על תנאי, צו של"צ ופיצוי למתלונן (ניתן משקל להעדר עבר פלילי, נטילת אחריות ותסקיר חיובי).

עוד ראו את רע"פ 619/18 בזיזנסקי נ' מדינת ישראל (1.03.18); ת"פ (ת"א) 23945-11-18 מדינת ישראל נ טאהה ואח' (26.6.2022); ת"פ (ב"ש) 43818-07-20 מדינת ישראל נ' דזאבורוב (20.6.22); ת"פ (פתח תקווה) 692-05-19 מדינת ישראל נ' מור שמואל (14.12.21); ות"פ (פ"ת) 8082-12-21 מדינת ישראל נ' קוצי (7.5.23), שאף בהם הוטלו על נאשמים בעבירה של חבלה ברשלנות עונשים של מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים.

8. אשר לנסיבות ביצוע העבירה - ראש וראשון יש ליתן את הדעת לכך שהנאשם נטל על עצמו את עבודות הבנייה, בידועו שאין לו את ההכשרה המתאימה וביודעו שהוא אינו רשום בפנקס הקבלנים. שנית, יש ליתן את הדעת למשך הזמן (חודש וחצי) שבו הנאשם ביצע את העבודות והעסיק את המתלונן, תוך הפרת הוראות הבטיחות בעבודה. שלישית, יש לשקול את נסיבות ביצוע העבודה - עבודה על גג בניין, בגובה של 9 מטרים, מבלי שהנאשם התקין גדר שתמנע נפילה מגובה ומבלי שהוא הדריך את המתלונן כיצד לעבוד בגובה. רביעית, יש ליתן את הדעת לתוצאות האירוע - המתלונן נפל מגובה של 9 מטרים, הוא הועבר לבית החולים כשהוא מורדם ומונשם ונגרמו לו חבלות ראש ושברים מרובים בפנים, שהצריכו אשפוז למשך 10 ימים (ראו גם את התמונות ת/1).

9. בהתחשב במכלול הנתונים שהובאו לעיל, אני סבורה כי מדובר ברשלנות ברף בינוני-גבוה ומכאן שמתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ובין מאסר שיכול שירוצה בעבודות שירות. השיקולים לקביעת עונשו של הנאשם

10. לזכות הנאשם יש לשקול את הודאתו, שחסכה זמן שיפוטי יקר, את העובדה כי הוא נעדר עבר פלילי ואת נסיבותיו האישיות, כפי שפורטו בתסקיר.

לחובת הנאשם יש לשקול את השלכת האחריות על המתלונן, את העדר היכולת להביע אמפטיה לנזקים שנגרמו למתלונן ואת הערכת שירות המבחן שלפיה לא ניתן לשלול סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד.

בהתחשב במכלול השיקולים האמורים ולאחר איזון ביניהם, לא מצאתי למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם, אלא להטיל עליו מאסר קצר, שירוצה בעבודות שירות.

סוף דבר

הריני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של חודשיים, שירוצה בעבודות שירות במועצה המקומית ירכא, בימים א'-ה', בטווח השעות המתאפשר על פי חוק העונשין.

הנאשם יתייצב לריצוי עבודות השירות בתאריך 15.6.25 בשעה 08:00, ביחידת ברקאי - עבודות שירות, שלוחה צפון, במתחם כלא מגידו (צומת מגידו).

הנאשם מוזהר כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללי העבודה, לרבות שימוש באלכוהול במהלך העבודה, עלולה להביא להפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים למשך שנתיים והתנאי הוא שלא יעבור את העבירה שבה הוא הורשע.

ג. פיצוי למתלונן בסך של 20,000 ₪.

הפיצוי ישולם לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, ב-20 תשלומים חודשיים רצופים ושניים, החל מיום 4.5.25, באחת הדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, ג' ניסן תשפ"ה, 01 אפריל 2025, בנוכחות הצדדים.